

Rolnummer 6382
Arrest nr. 49/2017 van 27 april 2017

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag betreffende artikel 82, tweede lid, van de faillissementswet van 8 augustus 1997, gesteld door het Hof van Beroep te Luik.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters J. Spreutels en E. De Groot, en de rechters L. Lavrysen, A. Alen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul, F. Daoût, T. Giet en R. Leysen, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter J. Spreutels,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging*

Bij arrest van 17 maart 2016 in zake Fabian Dubucq tegen de Belgische Staat, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 21 maart 2016, heeft het Hof van Beroep te Luik de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 82, tweede lid, van de faillissementswet van 8 augustus 1997, in die zin geïnterpreteerd dat de echtgenoot of de wettelijk samenwonende van de verschoonbaar verklaarde gefailleerde, in fiscale zaken, alleen kan worden bevrijd van de eigen schulden van de gefailleerde, zodat hij niet kan worden bevrijd van het gedeelte van de belasting in verband met zijn belastbare inkomsten, ook al kon die schuld, op grond van artikel 394, § 1, van het WIB 1992, vóór de verklaring van verschoonbaarheid worden verhaald op zowel het gemeenschappelijke of onverdeelde vermogen, als de eigen goederen van beide echtgenoten of wettelijk samenwonenden, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre het die echtgenoot of wettelijk samenwonende anders behandelt dan de echtgenoot of wettelijk samenwonende van een verschoonbaar verklaarde gefailleerde die wordt bevrijd van elke andere schuld van de gefailleerde, ongeacht of die al dan niet eigen is aan de gefailleerde of zelfs uitsluitend is aangegaan in het belang van het vermogen van de echtgenoot of van de wettelijk samenwonende, terwijl het in beide gevallen gaat om schulden die op het vermogen van de gefailleerde kunnen worden verhaald ? ».

Memories zijn ingediend door :

- Fabian Dubucq, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. J.-P. Bayer en Mr. C. Quoilin, advocaten bij de balie te Namen;
- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. S. Depré en Mr. E. de Lophem, advocaten bij de balie te Brussel.

Fabian Dubucq heeft ook een memorie van antwoord ingediend.

Bij beschikking van 8 februari 2017 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers F. Daoût, ter vervanging van rechter P. Nihoul, wettig verhinderd op die datum, en E. Derycke te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 8 maart 2017 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 8 maart 2017 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschied

De belastingadministratie, directe belastingen, heeft in de personenbelasting een bedrag ingekohierd op naam van de wettelijk samenwonenden F. Dubucq en Ch. Vandemergel voor het aanslagjaar 2011. Ch. Vandemergel is bij vonnis van 4 juli 2012 failliet verklaard en bij vonnis van 11 april 2013 verschoonbaar verklaard. Bij het Hof van Beroep te Luik is hoger beroep ingesteld tegen het vonnis van 4 september 2014 waarbij de beslagrechter van de Rechtbank van eerste aanleg Namen, afdeling Namen, het door F. Dubucq aangetekende verzet tegen een uitvoerend beslag onder derden in handen van zijn werkgever met betrekking tot zijn aandeel in de verschuldigde aanslag, ongegrond verklaart.

Het Hof van Beroep stelt vast dat het te dezen opgeworpen probleem erin bestaat dat de echtgenoot of wettelijk samenwonende van een verschoonbaar verklaarde gefailleerde verschillend wordt behandeld naargelang de schuld van de gefailleerde waarvoor hij persoonlijk aansprakelijk is, al dan niet fiscaal is, aangezien, wanneer die schuld fiscaal is, hij daarvan alleen wordt bevrijd indien die eigen is aan de gefailleerde, terwijl, indien die niet fiscaal is, hij daarvan wordt bevrijd zelfs indien die niet eigen aan de gefailleerde is. Op verzoek van de appellant stelt het Hof van Beroep de hiervoor weergegeven vraag.

III. In rechte

- A -

A.1.1. De appellant voor het verwijzende rechtscollege zet uiteen dat de verschoonbaarheid belet dat de schuldeisers de schulden van de gefailleerde invorderen die zijn ontstaan vóór het vonnis waarbij het faillissement wordt uitgesproken en dat, krachtens artikel 82 van de faillissementswet, de echtgenoot van de gefailleerde die persoonlijk aansprakelijk is voor de schulden van zijn echtgenoot van die verplichting wordt bevrijd door de verschoonbaarheid. Zij preciseert dat die automatische bevrijding, die het gevolg van de verschoonbaarheid van de gefailleerde is, eveneens de wettelijk samenwonenden beoogt en van toepassing is op alle schulden waarvoor die niet-gefaillieerde samenwonende persoonlijk aansprakelijk was, ongeacht of zijn verbintenis conventioneel of wettelijk was. Zij geeft aan dat het te dezen gaat om een hoofdelijke belastingschuld die niet meer kan worden ingevorderd ten laste van de samenwonende, als gevolg van de verschoonbaarheid die zij heeft genoten en dat die om diezelfde reden evenmin nog te haren laste kan worden ingevorderd.

Die partij haalt het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 86/2013 van 13 juni 2013 en het arrest van het Hof van Cassatie van 8 juni 2012 aan.

A.1.2. De appellant voert aan dat het mechanisme van de verschoonbaarheid de schuldeiser belet de verschoonbaarheid die de gefailleerde schuldenaar heeft genoten, te omzeilen door de andere echtgenoot of samenwonende te vervolgen voor de volledige of een deel van de verschoonde gemeenschappelijke schuld, ongeacht of de schuld hoofdelijk of gezamenlijk is en ongeacht of zij van oorsprong wettelijk of conventioneel is. Hij verwijst in dat verband naar de arresten van het Hof van Cassatie van 24 februari 2011 (C.10.0322.F) en van 18 oktober 2013 (C.11.0080.F). Zij is van mening dat de uitsluiting van de belastingschulden van de echtgenoot of samenwonende waarvoor de gefailleerde met hem onbeperkt instaat ten aanzien van al zijn eigen of onverdeelde goederen, een door de artikelen 10 en 11 van de Grondwet verboden discriminatie zou teweegbrengen, aangezien de echtgenoot of de wettelijk samenwonende van een verschoonbaar verklaarde gefailleerde in dat geval de gevolgen van de aan zijn partner toegekende verschoonbaarheid niet ten volle zou kunnen genieten, terwijl de wet, ten aanzien van de oorsprong van de solidaire, gezamenlijke, onverdeelde, enz. schuld die op gelijke wijze op de twee partners weegt, geen enkel onderscheid maakt.

A.2.1. De Ministerraad is van mening dat een verschil in behandeling steunend op de fiscale aard van een schuldvordering op zich geen schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet met zich meebrengt. Hij is van mening dat de definitie van het in de prejudiciële vraag beschouwde verschil in behandeling verkeerd is in zoverre het verwijzende rechtscollege van oordeel is dat de schuld van de wettelijk samenwonende van de gefailleerde bestaande in het gedeelte van de belasting met betrekking tot zijn inkomsten een schuld van de gefailleerde in de zin van de in het geding zijnde norm is. De Ministerraad voert integendeel aan dat de te dezen

in het geding zijnde belastingschuld geen schuld van de gefailleerde is. Hij verwijst in dat verband naar een arrest van het Hof van Cassatie van 20 mei 2010 (F.09.0088.N) en eveneens naar een arrest van hetzelfde Hof van 14 januari 2010 (F.08.0090.N).

A.2.2. De Ministerraad is van mening dat die interpretatie geen enkele schending van het gelijkheidsbeginsel inhoudt, aangezien het verschil in behandeling verantwoord is door het doel dat erin bestaat zich te wapenen tegen de collusie van de echtgenoten of de wettelijk samenwonenden en evenredig is met dat doel, aangezien artikel 394, § 1, tweede lid, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 de andere echtgenoot of samenwonende beschermt tegen een invordering van de belasting op zijn eigen goederen op voorwaarde dat de werkelijke oorsprong ervan wordt aangetoond. Hij voegt eraan toe dat, inzake wettelijke samenwoning, dat bewijs wordt vergemakkelijkt door de afwezigheid, in beginsel, van een voor samenwonenden gemeenschappelijk vermogen.

- B -

B.1.1. Artikel 82 van de faillissementswet van 8 augustus 1997 bepaalt :

« Indien de gefailleerde verschoonbaar wordt verklaard, kan hij niet meer vervolgd worden door zijn schuldeisers.

De echtgenoot van de gefailleerde die persoonlijk aansprakelijk is voor de schuld van zijn echtgenoot, of de voormalige echtgenoot die persoonlijk aansprakelijk is voor de schuld die zijn voormalige echtgenoot tijdens de duur van het huwelijk was aangegaan, wordt ingevolge de verschoonbaarheid van die verplichting bevrijd.

De verschoonbaarheid heeft noch gevolgen voor de onderhoudschulden, noch voor de schulden voortvloeiend uit de verplichting tot herstel van de schade verbonden aan het overlijden of aan de aantasting van de lichamelijke integriteit van een persoon waaraan de gefailleerde schuld heeft ».

De prejudiciële vraag heeft betrekking op het tweede lid van die bepaling.

B.1.2. Bij zijn arrest nr. 129/2010 van 18 november 2010 heeft het Hof voor recht gezegd :

« In zoverre artikel 82, tweede lid, van de faillissementswet van 8 augustus 1997 niet in de mogelijkheid voorziet voor de wettelijk samenwonende die persoonlijk aansprakelijk is voor de schuld van de verschoonbaar verklaarde gefailleerde die met hem wettelijk samenwoont, om van zijn verplichtingen te worden bevrijd, schendt het de artikelen 10 en 11 van de Grondwet ».

Ten gevolge van de vaststelling van de lacune door dat arrest genieten de wettelijk samenwonenden die persoonlijk aansprakelijk zijn voor de schuld van hun gefailleerde samenwonende, de regel van de verschoonbaarheid.

Krachtens artikel 2, § 1, 2°, van het Wetboek van de inkomstenbelasting 1992 (hierna : WIB 1992) worden de wettelijk samenwonenden overigens fiscaal gelijkgesteld met gehuwden.

De prejudiciële vraag beoogt derhalve de situatie van de echtgenoten en die van de wettelijk samenwonenden op identieke wijze.

B.2.1. Het Hof wordt verzocht de bestaanbaarheid na te gaan, met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, van het tweede lid van het voormelde artikel 82, in die zin geïnterpreteerd dat de echtgenoot of de wettelijk samenwonende van de verschoonbaar verklaarde gefailleerde, in fiscale zaken, alleen zou kunnen worden bevrijd van de eigen schulden van de gefailleerde, zodat hij niet zou kunnen worden bevrijd van het gedeelte van de belasting met betrekking tot zijn belastbare inkomsten. In die interpretatie zou de in het geding zijnde bepaling een verschil in behandeling invoeren tussen echtgenoten en wettelijk samenwonenden van een verschoonbaar verklaarde gefailleerde, naargelang de in het geding zijnde schuld overeenstemt met het gedeelte van de belasting met betrekking tot hun inkomsten, dan wel het elke andere schuld van de gefailleerde betreft, ongeacht of die al dan niet eigen is aan hem, terwijl het in beide gevallen gaat om schulden die kunnen worden ingevorderd op het eigen vermogen van de gefailleerde.

B.2.2. Het verwijzende rechtscollege leidt uit de rechtspraak van het Hof van Cassatie en die van het Grondwettelijk Hof af dat de toepassing van artikel 82, tweede lid, van de wet van 8 augustus 1997 zich uitstrekt tot de hypothese waarin de echtgenoot of wettelijk samenwonende van de gefailleerde met die laatstgenoemde medeschuldenaar is van een schuld die vóór het faillissement is aangegaan en waarvoor de echtgenoot of wettelijk samenwonende van de gefailleerde derhalve persoonlijk aansprakelijk is, zelfs indien die schuld is aangegaan ten voordele van het eigen vermogen van de niet-gefailleerde echtgenoot of wettelijk samenwonende. Het is van oordeel dat het gegeven dat de belastingschuld niet ontstaat uit een contractuele verbintenis van de echtgenoten, niet relevant is.

B.2.3. Bij zijn arresten van 24 februari 2011 (*Arr. Cass.*, 2011, nr. 168) en 8 juni 2012 (*Arr. Cass.*, 2012, nr. 373) heeft het Hof van Cassatie geoordeeld dat « [artikel 82, tweede lid,

van de wet van 8 augustus 1997] ook van toepassing [is] wanneer de echtgenoot van de gefailleerde, samen met hem, medeschuldenaar is van een schuld die de twee echtgenoten vóór het faillissement zijn aangegaan en waarvoor de echtgenoot van de gefailleerde bijgevolg persoonlijk aansprakelijk is ». Bij zijn arrest van 18 oktober 2013 (*Arr. Cass.*, 2013, nr. 532) heeft het Hof van Cassatie geoordeeld dat « de toepassing van die bepaling [artikel 82, tweede lid] zich [uitstrekt] tot de hypotheek die de echtgenote van de gefailleerde heeft toegestaan op een van haar eigen goederen, als waarborg voor de verbintenissen van laatstgenoemde ».

B.2.4. Bij zijn arrest nr. 40/2013 heeft het Grondwettelijk Hof geoordeeld dat de in het geding zijnde bepaling de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet schond in die interpretatie dat de echtgenoot van de gefailleerde wordt bevrijd van elke schuld die hij gezamenlijk of hoofdelijk is aangegaan met de gefailleerde, zelfs indien die schuld is aangegaan ten voordele van het eigen vermogen van die echtgenoot.

Bij dat arrest heeft het Hof geoordeeld :

« B.7. De uitbreiding van de gevolgen van de verschoonbaarheid tot de echtgenoot die persoonlijk aansprakelijk is voor de schuld van de gefailleerde, werd ingevoerd, niet om discriminatie te vermijden op het vlak van de solidariteit die uit het huwelijk is ontstaan, maar omdat, in geval van gemeenschap van goederen, de inkomsten van de gefailleerde uit een nieuwe beroepsactiviteit in het gemeenschappelijke vermogen terecht komen (artikel 1405, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek). Vervolgingen op de goederen van de echtgenoot, met inbegrip van zijn eigen goederen, ingesteld door de schuldeisers van de gefailleerde, zouden de inkomsten van de gefailleerde uit zijn nieuwe activiteiten kunnen raken, wat strijdig zou zijn met het nagestreefde doel.

De omstandigheid dat de gezamenlijke schuld van de gefailleerde en diens echtgenoot is aangegaan voor de verwerving, door de echtgenoot, van een eigen goed, heeft in dat verband geen invloed omdat de verhaalmogelijkheid waarover de schuldeisers beschikken, ook betrekking heeft op het gemeenschappelijk vermogen van de echtgenoten. De omstandigheid dat de echtgenoot zou zijn gehouden, krachtens artikel 1216 van het Burgerlijk Wetboek, tot voldoening van de gehele schuld ten aanzien van de andere medeschuldenaar - de verschoonbaar verklaarde gefailleerde - heeft evenmin invloed. Op dezelfde wijze is de omstandigheid dat de schuldeiser van een schuld die is aangegaan, in het belang van zijn eigen vermogen, door een echtgenoot die is onderworpen aan een stelsel van scheiding van goederen, en door de verschoonbaar verklaarde gefailleerde echtgenoot, de inning van zijn schuldvordering kan verhalen op het vermogen van de echtgenoot, terwijl de schuldeiser van een schuld die onder dezelfde voorwaarden is aangegaan door een echtgenoot die is onderworpen aan een stelsel van gemeenschap van goederen of aan het wettelijke stelsel, niet zulk een inning kan verkrijgen, niet van die aard dat zij de in het geding zijnde maatregel onverantwoord maakt, omdat een dergelijk verschil in behandeling voortvloeit uit de keuze

van de echtgenoten voor een bepaald huwelijksvermogensstelsel. De wetgever kon overigens redelijkerwijs oordelen dat de rechter die, om een gefailleerde verschoonbaar te verklaren, alle elementen van diens situatie in aanmerking dient te nemen, rekening houdt met de gezamenlijke of hoofdelijke verbintenis die de gefailleerde is aangegaan om een gemeenschappelijke schuld te waarborgen die is aangegaan om zijn echtgenoot in staat te stellen een eigen goed te verwerven ».

Bij zijn arrest nr. 86/2013 van 13 juni 2013 heeft het Hof geoordeeld dat artikel 82, tweede lid, van de faillissementswet van 8 augustus 1997, in die zin geïnterpreteerd dat de wettelijk samenwonende van de gefailleerde wordt bevrijd van elke schuld die hij gezamenlijk of hoofdelijk is aangegaan met de gefailleerde, zelfs indien die schuld is aangegaan ten voordele van het eigen vermogen van die wettelijk samenwonende, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet schendt.

B.3.1. De belastingschuld met betrekking tot het gedeelte van de belasting in verband met de belastbare inkomsten van elke echtgenoot of wettelijk samenwonende kan, krachtens artikel 394, § 1, van het WIB 1992, worden ingevorderd op alle eigen goederen en op de gemeenschappelijke goederen van de twee echtgenoten of samenwonenden.

B.3.2. Artikel 394, § 1, van het WIB 1992 bepaalt immers :

« De belasting of het gedeelte van de belasting in verband met het belastbare inkomen van een van de echtgenoten en de op zijn naam ingekohierde voorheffing mogen, ongeacht het aangenomen huwelijksvermogensstelsel of ongeacht de notariële overeenkomst waarin de wettelijke samenwoning wordt geregeld, op al de eigen en de gemeenschappelijke goederen van beide echtgenoten worden verhaald.

Die belasting of het gedeelte van de belasting in verband met het belastbare inkomen van één van de echtgenoten, alsook de roerende voorheffing en de bedrijfsvoorheffing ingekohierd op naam van één van hen, mogen evenwel niet op de eigen goederen van de andere echtgenoot worden verhaald wanneer deze laatste aantoon :

1° dat hij ze bezat vóór het huwelijk of vóór het afleggen van de verklaring van wettelijke samenwoning;

2° of dat zij voortkomen van een erfenis of van een schenking door een andere persoon dan zijn echtgenoot;

3° of dat hij ze heeft verkregen door middel van fondsen die voortkomen van de realisatie van dergelijke goederen;

4° of dat het gaat om inkomsten die hem krachtens het burgerlijk recht eigen zijn of om goederen die hij met zulke inkomsten heeft verworven ».

B.3.3. Uit die bepaling vloeit voort dat, vóór de verschoonbaarverklaring, de belastingschuld met betrekking tot het gedeelte van de belasting in verband met de eigen inkomsten van de echtgenoot of van de samenwonende van de gefailleerde kon worden ingevorderd op de eigen goederen van de gefailleerde. Het verwijzende rechtscollege leidt hieruit af dat het gaat om een schuld van de gefailleerde waarvan hij wordt bevrijd door de verschoonbaarverklaring.

B.4.1. Krachtens het tweede lid van het voormelde artikel 394, § 1, kan de belasting met betrekking tot de belastbare inkomsten van een echtgenoot of wettelijk samenwonende niet worden ingevorderd op de eigen goederen van de andere echtgenoot waarvoor die laatstgenoemde kan aantonen dat de oorsprong ervan niet verdacht is. Hieruit vloeit voort dat de draagwijdte van die bepaling zich ertoe beperkt te voorkomen dat de mogelijkheid van collusie van de echtgenoten of samenwonenden belet dat de belastingadministratie de door ieder verschuldigde belasting invordert, en dat die niet ertoe leidt de belastingschuld hoofdelijk te maken.

Met andere woorden, hoewel de belastingschuld met betrekking tot de inkomsten van èèn van de echtgenoten of samenwonenden weliswaar kan worden ingevorderd op de eigen goederen van de andere, is zulks evenwel alleen mogelijk krachtens het door die bepaling vastgestelde vermoeden van collusie tussen hen, vermoeden dat kan worden omgekeerd in de daarin op limitatieve wijze opgesomde gevallen.

B.4.2. In die zin heeft het Hof van Cassatie geoordeeld :

« De verschoonbaarverklaring heeft wat de fiscale schulden betreft enkel uitwerking op de eigen fiscale schulden van de gefailleerde.

Het gedeelte van de aanslag dat betrekking heeft op het belastbaar inkomen van de belastingplichtige echtgenoot van de gefailleerde is geen eigen fiscale schuld van de gefailleerde, waarvoor de echtgenoot van de gefailleerde aansprakelijk is maar is een schuld waarvoor de niet-gefaillieerde persoonlijk moet instaan, ook al kon deze schuld krachtens artikel 394, § 1, WIB92, vóór de verschoonbaarverklaring, worden verhaald op zowel het gemeenschappelijk vermogen als op de eigen goederen van de beide echtgenoten.

Hieruit volgt dat de verschoonbaarverklaring van de gefailleerde niet tot gevolg heeft dat voor deze schuld geen verhaal meer mogelijk is op de eigen goederen van de belastingplichtige echtgenoot.

De appelrechter geeft aan de bepaling van artikel 394 WIB92 een onjuiste draagwijdte en breidt de gevolgen van verschoonbaarverklaring uit tot gevallen die door de wet niet bedoeld zijn » (Cass., 20 mei 2010, *Arr. Cass.*, 2010, nr. 359; zie, in dezelfde zin, Cass., 14 januari 2010, *Arr. Cass.*, 2010, nr. 37).

B.5.1. De belastingschuld met betrekking tot de inkomsten van iedere echtgenoot of samenwonende is geen schuld die gezamenlijk of hoofdelijk is aangegaan met de andere echtgenoot of samenwonende. Het is evenmin een schuld die tussen de echtgenoten of samenwonenden gezamenlijk of hoofdelijk is geworden door de werking van een wetsbepaling, aangezien artikel 394, § 1, van het WIB 1992 die draagwijdte niet heeft.

B.5.2. Daar de belastingschuld met betrekking tot de inkomsten van de wettelijk samenwonende van de verschoonbaar verklaarde gefailleerde geen « schuld van de gefailleerde » in de zin van de in het geding zijnde bepaling is, in tegenstelling tot de schulden die hij gezamenlijk of hoofdelijk met zijn wettelijk samenwonende vóór het faillissement is aangegaan, ongeacht het vermogen ten voordele waarvan zij zijn aangegaan, is het niet onbestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet dat de wettelijk samenwonende van de gefailleerde daarvan niet wordt bevrijd door de werking van de verschoonbaarheid die aan zijn gefailleerde wettelijk samenwonende is toegekend.

B.6. De prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 82, tweede lid, van de faillissementswet van 8 augustus 1997 schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet indien het zo wordt geïnterpreteerd dat het de bevrijding van de schuld van de echtgenoot of van de wettelijk samenwonende van de verschoonbaar verklaarde gefailleerde die overeenstemt met het gedeelte van de belasting met betrekking tot zijn belastbare inkomsten, niet toelaat.

Aldus gewezen in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 27 april 2017.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschaut

J. Spreutels